

EMLÉKTÁBLA-AVATÁSRA

Bár én debreceni születésű vagyok, édesapám – amikor csak lehetett, azaz engedte a hatalom – kölyökkoromtól kezdve vitt magával mindig a kárpátaljai rokonainkhoz látogatóba. Két évesen jártam először a péterfalvi nagyszüleimnél. Érettebb fejjel, ha néha bementünk vásárolni Beregszászba – ez jobbára a könyves- és vasasboltot jelentette –, sokat mesélt a Verke-parti élményeiről. Itt járt gimnáziumba 1939-től 1944-ig, egészen a magyar tannyelvű oktatás megszűnéséig. Itt volt először igazán szerelmes. Hetente többször is biciklivel tette meg a harmincvalahány kilométeres utat oda és vissza. Sokat jelentett számára a tanulás.

Nagy szeretettel mesélt nekem mindig erről a városról, híres szülőiteiről, legendás helyszíneiről, úgyhogy nagy öröm volt számomra, hogy 2013-ban itt rendezhettem meg a Héttorony Fesztivál egyik fontos eseményét. Akkor avattuk fel Rieger Tibor apámról készített domborművét a főiskolán olyan illusztris személyiségek jelenlétében, mint Vári Fábián László, Bíró Zoltán, Für Lajosné, Lezsák Sándor, Nagy András vagy Zelnik József. Erre az alkalomra jelentettük meg a *Kiss Ferenc Emlékkönyvet* is.

És most a Beregszászért Alapítvány jóvoltából egy újabb emléktáblát avathatunk. Súlyos betegségem miatt én személyesen nem lehetek itt, de biztos vagyok abban, hogy az alkotás méltó helyre kerül, és betölti a neki szánt szerepét. Egyrészt felhívja a kárpátaljai középiskolások és pedagógusok figyelmét arra, hogy van egy neves irodalomtörténészük, akinek az életművét érdemes tanulmányozniuk, másrészt Kiss Ferenc közelebb kerül általa a helybéli szakemberekhez is. Közös célunk, hogy minél többen olvassák a műveit, ismerjék meg jobban a munkásságát, és adják tovább gondolatait az újabb nemzedékeknek. Remélve, hogy a város polgársága, de az „errejárók” és Kárpátalja magyar lakossága is újból büszke lehet valamire, valakire.

Isten hozta Önöket, és Isten áldja a szervezőket! A Jóisten tartsa meg a diákok számára a magyar nyelvet még századokon át. Búcsúzóul Kovács Vilmos költő üzenetét küldöm nekik.

*„Mezítlábas emlékeken autó rohant át,
kőházak közt elvesztettem a pásztorcip hangját,
a járdákat pantallóban, félcipőben járom,
már városi nyelven szól, de hazahív az álom; –
s nincs nehezebb a világon, minthogy visszajárni.
Akinek két hazája van – nem szokták azt várni.”*

ifj. Kiss Ferenc, Budapest, 2024.01.17.